

နတ်ရွယ်

သီတာသုန္ဒရီတင့်
တောင်ဝဉ်သုန္ဒရီတင့်

မဲဇာမှ နမ့်ထုံခသို့

တစ်တောင်ကျော် တစ်တောင်ဆင်း

လက်ယာဘက်ပြတင်းပေါက်မှ အနောက်ဘက်သို့ ပြန်စောင်းကြည့်လိုက်သောအခါ ဝါကျင်ကျင်၊ ပြာလဲ့လဲ့၊ စိမ်းဖန့်ဖန့် မီးရောင်များဖြင့် အနီးအဝေး အနိမ့်အမြင့် ဖြစ်ပေါ်နေသော စစ်ကိုင်းတောင်ရိုးကို ကြည်နူးဖွယ်ရာတွေ့မြင်ရသည်။ ဆွမ်းဦးပုညရှင်နှင့် ပတ္တမြားစေတီအကြား အမြင့်တစ်နေရာတွင် ဝိုင်းစက်သော လဝန်းဝါဝါ ရှိနေသည်။

တပေါင်းလပြည့်ကျော် တစ်ရက်နေ့ ဖြစ်ချေ၍။

ရထားသည်ပို၍ မြန်လာ၏။ ပို၍ ဆူညံလာ၏။ အပြန့်ကျယ်သော လွင်ပြင်ကြီးကို ညအခါတွင် ဖြတ်သန်းနေသဖြင့် တွဲများကို လေရိုက်သံ၊ လေတိုးသံ၊ လေခိုသံတို့သည် တဝေါဝေါ မြည်နေ၏။ လေသံရပ်သွားသော အခါများတွင် ဘီးနှင့် သံလမ်းပွတ်တိုက်သံချည်းသက်သက်။

လက်ဝဲဘက်ပြတင်းမှ ရှေ့ဘက်သို့ အမှတ်တမဲ့ကြည့်လိုက်သောအခါ ရုတ်တရက်မို့ သိမ့်ခနဲတုန်သွားသည်။ ကွင်းပြင်ကျယ်ကြီးအလယ်တွင် ဖြူဖွေးကြီးမားသော အရာတစ်ခုကို မြင်ရ၍ဖြစ်သည်။ လရောင်တွင် ဖွေးဖွေးဖြူနေသည်။ အထူအထည်ကြီးမား၍ ရေခဲတောင်တစ်ခုပမာ မြင့်တက်နေသည်။

ကောင်းမှုတော်စေတီတည်း။

အထုအထည်အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပုံပန်းသဏ္ဌာန်အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ တည်ရာဒေသအားဖြင့်လည်းကောင်း ကြည့်မြင်သူတို့၏ စိတ်ကို ပကတိဖမ်းချုပ်နိုင်စွမ်းရှိသည်။

ပြန့်အလယ်တွင် တည်ငြိမ်အေးဆေးစွာ တည်ရှိနေသော ကောင်းမှုတော်စေတီကို ကျွန်တော်သည် အတန်ကြာမျှ ကြည့်ညိုကြည်နူးနေမိသည်။

“ကျွန်တော်တို့ အင်းတော်ကို ဘယ်အချိန်လောက် ရောက်မလဲ”

ခရီးဖော် ကိုသန်းထွန်းဦး (ပုဂံ) ၏ အသံကြောင့် ကျွန်တော် လန့်သွားသည်။ လှည့်ကြည့်လိုက်သောအခါ ကိုသန်းထွန်းဦးသည် သမ်းဝေလျက်ရှိပြီဖြစ်ကြောင်းကို တွေ့ရသည်။ လက်မှနာရီကို ကြည့်သောအခါ ဆယ်နာရီထိုးတော့မည်။ ထုံးစံဆိုလျှင် မြစ်ကြီးနားရထားသည် မန္တလေးမှ ညရှစ်နာရီခွဲတွင် ထွက်သည်။ သို့သော် ယနေ့ည နောက်ကျသည်။ ရန်ကုန်မှလာသော အမြန်ရထားကိုစောင့်နေ၍ ကိုးနာရီကျော်မှ ထွက်သည်။

“မနက်မိုးလင်းလောက်မှရောက်မှာပါ။ ဘာလဲ... ခင်ဗျား အိပ်ချင်ပြီလား၊ အိပ်လေ.. ရပါတယ်၊ ကျွန်တော်လည်း ကနေ့ညတော့ အိပ်ရမယ်၊ အင်းတော်ကို လွန်ပြီးပါသွားရင်လည်း နီးတဲ့ဘူတာကျမှ ဆင်းကြတာပေါ့၊ ကျွန်တော်တို့အဖို့တော့ ဘယ်ရောက်ရောက် အရှုံးမရှိပါဘူး။”

“ကောင်းသားပဲ”

“နေဦးလေ၊ စိတ်ချရအောင် ကျွန်တော်တို့ တွဲစောင့်ကို မေးကြည့်ကြသေးတာပေါ့”

မကြာမီတွင် တွဲစောင့်ရောက်လာသည်။ ခေါင်းအုံး၊ စောင့်နှင့် အိပ်ရာခင်းများ လာပေးခြင်းပင် ဖြစ်သည်။

“ဆရာတို့ စိတ်ချလက်ချ အိပ်ကြပါ၊ အင်းတော်ကို မနက်ငါးနာရီခွဲခြောက်နာရီလောက်မှ ရောက်မှာပါ၊ ဒါ့ထက် မစောပါဘူး။”

တွဲစောင့်က တာဝန်ခံသည်။ သို့ဖြင့် ကိုသန်းထွန်းဦးအိပ်လေတော့သည်။ ကျွန်တော်လည်း ကက်ခအလွန်တွင် အိပ်ရာဝင်သည်။ သို့သော် ရုတ်ခြည်း အိပ်မပျော်ပါ။

အိပ်ရာမှ ပထမအကြိမ် နိုးသောအခါတွင် ဆယ့်နှစ်နာရီခွဲ။ နာရီဝက်ခန့် မျက်လုံးကြောင်နေပြီးမှ ပြန်အိပ်ပျော်သွားသည်။ နောက်တစ်ကြိမ် နိုးသော

အခါတွင် လေးနာရီ။ ရထားရပ်နေသည်။ ကိုသန်းထွန်းဦး လှုပ်လှုပ်ရှားရှား ရှိနေသည်။ ပြတင်းပေါက်ဖွင့်၍ အပြင်သို့ ကြည့်နေသည်။

“ဘာဘူတာလဲ”

“ကောလင်း”

ကျွန်တော်တို့ ပြန်မအိပ်ရဲတော့ပါ။ ခရီးလမ်းညွှန်စာအုပ်ကို ကျွန်တော် ကြည့်သည်။ ကောလင်းနှင့် အင်းတော် မိုင်ငါးဆယ်ဝေးသည်။ ကြားတွင် ခုနစ်ဘူတာ ရှိသည်။ ဝန်းသို၊ ကင်း၊ ဂျိုင်းတောင်၊ နမ်းခမ်း။

ဟုတ်ပြီ... နမ်းခမ်း။ မန္တလေး-မြစ်ကြီးနား ရထားလမ်းခရီးတွင် ကျွန်တော် အနှစ်သက်ဆုံးအပိုင်းမှာ နမ်းခမ်းနှင့် အင်းတော်ကြားဖြစ်သည်။ သည်လမ်းတွင် တောင်များကို ဖြတ်ကျော်ခုတ်မောင်းရသည့်နေရာဟူ၍ သည်တစ်နေရာသာ ရှိလေသည်။ ကျန်ခရီးမှာ လွင်ပြင်နှင့်ကျွန်းပင်များကို ဖြတ်၍သာ။

ဤအပိုင်းတွင်ကား ကျွန်တော်တို့သည် မင်းဝံတောင်တန်းကို ဖြတ် ကျော်ရသည်။ ဘုံချောင်းနှင့် မဲဇာချောင်းကို တွေ့ကြရသည်။ မြင့်မားသော တောင်ကမ်းပါးယံကြီးနှင့် နက်စောက်သော ချောက်ကြီးများကို မြင်ရသည်။ မိုးအခါဆိုလျှင် ရေသံတဝေါဝေါ ကြားနေရသည်။ ဘယ်နေရာ ကြည့်ကြည့် တောင်ကျစမ်းများ တသွင်သွင်။

ဂျပန်ခေတ်က ကျွန်တော်တို့မိသားစု မြစ်ကြီးနားမှ စစ်ကိုင်းသို့ ပြောင်းရွှေ့ကြစဉ်က ဘုံချောင်းတံတားပျက်နေသဖြင့် ဝန်စည်စလယ်များကို နှစ်ဖာလုံခန့် သယ်ပိုး၍ ရထားပြောင်းခဲ့ရသည်။ တမြန်နှစ်က မြစ်ကြီးနားသို့ သွားစဉ်ကလည်း ရထားလမ်းပျက်နေသဖြင့် နမ်းခမ်းတွင် လေးနာရီခန့် သောင်တင်နေခဲ့သည်။

အပြင်ဘက်တွင် လရောင်ဝင်းလက်နေဆဲဖြစ်သည်။ လရောင်အောက် တွင် နေကြာခင်းများနှင့် ငှက်ပျောတောများသည် လန်းဆန်းလျက် ရှိကြ သည်။ အပွင့်များ၊ အရွက်များ ညင်သာစွာ လှုပ်ရှားနေသည်ကို မြင်တွေ့ရ သဖြင့် တပေါင်းလေ စိတ်ကောင်းဝင်နေကြောင်း တွေ့ရသည်။ လွန်ခဲ့သည့် တစ်ရက်နှစ်ရက်ကဆိုလျှင် မိုးနှင့်လေ အတော်ကြမ်းခဲ့သည်ဟု ဆိုသည်။ ယခုပင် ကျိုးပြတ်နေသော သစ်ကိုင်းများ၊ အိုင်ထွန်းနေသော ရေများကို

တွေ့ရသည်။

နမ်းခမ်း၊ ဘုံချောင်း၊ မဲဇာ၊ ဆယ်ရွာတို့ကိုလွန်သော် အင်းတော်ကို ရောက်သည်။ နံနက်ခြောက်နာရီအတိပင်ဖြစ်သည်။ မြို့သည် လွန်နီးစ။

ဘူတာတွင် မတင်ပု လာကြိုသည်။ လမ်းတစ်ဝက်လောက်ရောက်မှ ကိုမြင့်သိန်း လိုက်လာသည်ကို တွေ့ရသည်။ လင်မယားနှစ်ယောက်စလုံးပင် ကျွန်တော်နှင့် သူငယ်ချင်းများ ဖြစ်ကြသည်။

ယောက်ျားက ကျန်းမာရေးမျိုး၊ မန်ထုံတွင်။ မိန်းမက အထက်တန်းပြ ဆရာမ၊ အင်းတော်တွင်။ မန်းထုံနှင့် အင်းတော်သည် မိုင်ငါးဆယ်မျှ ကွာလှမ်း သည်။ ခရီးကြမ်းသဖြင့် တစ်နေ့ ပြင်းပြင်းသွားရသည်။ ကျွန်တော်တို့ လာမည်ဆို၍ အင်းတော်သို့ ကိုမြင့်သိန်း ခေတ္တရောက်နေခြင်းဖြစ်သည်။

အိမ်နှင့် ဘူတာက မဝေးလှ။ မြို့ကလည်း မကြီးလှ။

မြန်မာပြည်မြောက်ပိုင်းတွင် အင်းကြီးနှစ်အင်း ရှိသည်။ တစ်ခုက ကချင်ပြည်နယ် ကျောက်စိမ်းတွင်းနယ်တွင် ရှိသည်။ နောက်တစ်ခုက ဤအင်းတော်လေး။ ကသာခရိုင်တွင် ပါဝင်သည်။ သို့သော် အင်းတော်လေး ဟု မခေါ်ကြ။ အင်းတော်ဟုပင် ခေါ်ကြသည်။ အင်းတော်ကြီးနှင့် အင်းတော် လေးသမိုင်းတို့သည် မြန်မာပြည်အထက်ဖျား၏ သမိုင်းတစ်စိတ်တစ်ဒေသ ပင် ဖြစ်သည်။ ဤအင်းနှစ်အင်းသည် ပူတာအိုခရိုင် ခမ္မတီးလုံဒေသနှင့်လည်း ဆက်သွယ်လျက်ရှိသည်။

ကျောတွင် ကလေးငယ်များကို ပိုးနှောင်လျက် ဈေးရောင်းဈေးဝယ် သွားကြသော ရှမ်းအမျိုးသမီးများကို လမ်းတွင်တွေ့ရသည်။ ဈေးဝယ်မည့် သူများက လက်တွင်ကြိမ်ခြင်းဆွဲလျက်။ ဈေးရောင်းမည့်သူများက နပန်း ကွင်းတောင်းနှစ်ခုကို ထမ်းပိုးဖြင့်လျှိုထမ်းလျက်။ ခုနစ်နာရီလောက်ဆိုလျှင် ဈေးကွဲမည်ဖြစ်၍ သူတို့သည် သုတ်သီးသုတ်ပျာ သွားနေကြသည်။ ‘ဗမာစော ရှမ်းတောကပြန်’ ဆိုသည်မှာ ဤသူများပင်။

အိမ်သို့ရောက်သောအခါ လက်ဖက်ရည်သောက်ရင်း၊ မုန့်စားရင်းနှင့် ရှေးဟောင်းနှောင်းဖြစ်နှင့် ခရီးအစီအစဉ်များပြောကြသည်။ ကျွန်တော်တို့ သည် ရှေးဟောင်းနှောင်းဖြစ်များ အတန်ငယ်ပြောဆိုပြီးနောက် ခရီးစဉ် တိုင်ပင်ကြသည်။ ထိုနေ့သည် တော်လှန်ရေးနေ့ဖြစ်သည်။ ကသာတွင်

မနောပွဲရှိသည်။ အင်းတော်မှလူများ ကသာသို့ အစုအဝေးနှင့် ကားများဖြင့် ညချင်းပြန်သွားရန် စီစဉ်နေကြသည်။ ကျွန်တော်က မနောပွဲလည်း ကြည့်လိုသည်။ လူစုလူဝေးနှင့် ညချင်းပြန်ခရီးလည်း သွားလိုသည်။

သို့သော် ဗန်းမောက်သို့သွားရန်လည်း ယနေ့ကား အဆင်သင့်နေသည်။ ကိုမြင့်သိန်းနှင့် မယားညီအစ်ကိုတော်သူ၏ကားသည် ယနေ့ ဗန်းမောက်သို့ထွက်ပြီး နက်ဖြန်မနက်တွင် အင်းတော်သို့ ပြန်လာမည်ဖြစ်သည်။ သို့ဖြင့် ကျွန်တော်သည် ဗန်းမောက်သို့ အရင်သွားမည်လား၊ ကသာသို့ အရင်သွားမည်လားကို ရွေးချယ်ဆုံးဖြတ်ရတော့သည်။ ကသာသို့သွားရန်လည်း လွယ်သည်။ ရောက်ဖြစ်ရန်လည်းလွယ်သည်။ ဗန်းမောက်သို့သွားရန်မလွယ်။ လမ်းကြမ်းသည်။ အခြေအနေမသင့်လျှင် သွားဖြစ်ရန်မလွယ်ကူချေ။ ထို့ပြင် ကျွန်တော်သည် ကူးကန်တို့၏ နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေး၊ လူမှုရေးအခြေအနေတို့ကို ပို၍သိလိုသည်။ ထို့ကြောင့် ဗန်းမောက်သို့ အရင်သွားရန် သဘောတူလိုက်ကြသည်။

နံနက်ထမင်းစားပြီးချိန်တွင်မှ ကားထွက်မည်ဆိုသဖြင့် ကျွန်တော်တို့ မြို့ကိုလှည့်ကြည့်သည်။ ကျွန်တော်နှင့်အတူ စာပေသမားတစ်ဦးဖြစ်သူ ကိုအောင်မင်း လိုက်ပါလာသည်။ သူသည် စာအလွန်ဖတ်သည်။ စာရေးဆရာများအကြောင်း၊ စာအကြောင်း အတော်သိသည်။ အတော်စိတ်ဝင်စားသည်။ စာဖတ်သူတစ်ဦးအနေဖြင့် ထင်မြင်ချက်များ၊ ဝေဖန်ချက်များပေးသည်။ သူသာမက ဤဒေသမှ လူငယ်အများအပြား စာဖတ်ကြကြောင်း သိရသည်။ သူတို့၏ စာဖတ်အဆင့်အတန်းမြင့်မားကြောင်း သိမြင်ရသည်။ မိမိတို့ပိုင်နိုင်သော နယ်မြေနှင့် လုပ်ငန်းကိုအခြေခံ၍ စာရေးကြရန်သူတို့ကို ကျွန်တော် တိုက်တွန်းသည်။

အင်းတော်မြို့သည် အင်းတော်ချောင်းနှင့် ရထားလမ်းအကြားတွင် အရှေ့အနောက်တန်းနေသည်။ ကျွန်တော်တို့သည် မြို့အရှေ့ဘက်ရှိ လောကမာရဇိန်ဘုရားသို့ လျှောက်ခွဲကြသည်။ ဘုရားကုန်းတော်သည် အတန်ငယ်မြင့်သည်။ ကုန်းတော်ထက်မှ ကြည့်သောအခါ အင်းတော်တစ်မြို့လုံးနှင့် အနီးဝန်းကျင်ရွာများကို မြင်ရသည်။ ချောင်းတစ်လျှောက်တွင် ရေချိုးနေသူများကို မြင်ရသည်။ ပြာလွဲသော အင်းရေပြင်တစ်ခုလုံးကို တွေ့ရ

သည်။ အလျားသုံးမိုင်၊ အနံတစ်မိုင်ခန့်ရှိသည်။ သည်အင်းကိုမှီ၍ ဆည်ရွာ ဖြစ်ပေါ်သည်။ ဆည်ရွာနှင့် မလှမ်းမကမ်းတွင် မန်လည်ဆရာတော်ဘုရား ကြီး၏ ဇာတိရွာဖြစ်သော မန်လည်ရွာရှိသည်။ မန်လည်ပိဋကတ်တိုက်သည် သုတေသီများ ပျော်ပိုက်ရာ ဖြစ်သည်။ တစ်လောကပင် မန်လည်ပိဋကတ် တိုက်မှ ရရှိသော ပေမူတစ်ခုကို ရန်ကုန်မှ ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေကြသည်။ မန်လည် တွင် ပုံမနှိပ်ရသေးသော ပေမူ အမြောက်အမြားရှိသည်ဟု သိရသည်။

အနောက်ယွန်းယွန်းတွင် လှပသော တောင်ထွတ်တစ်ခုကို မြင်ရ သည်။ သူများထက်လည်း မြင့်သည်။ သူများထက်လည်း ပုံသဏ္ဌာန် ထူးခြားသည်။ ဂျပန်ပြည်မှ ဖူဂျီယာမာနှင့် ဆင်သည်။

“အဲဒါ ဘာတောင်လဲ”

“မိုင်းသုံ”

“အတော်မြင့်တာပဲ”

“အမြင့်ပေ ငါးထောင့်ငါးရာလောက် ရှိတယ်”

ကျွန်တော်တို့သည် ဘုရားကုန်းတော်ပေါ်တွင် ပေရည်သောက်ပြီး နောက် မြို့တွင်းသို့ ပြန်ခဲ့ကြသည်။ တည်းအိမ်သို့ရောက်သောအခါ ဆယ်နာရီထိုးပြီဖြစ်၍ ကမန်းကတန်း ရေချိုးကြသည်။ ထိုအချိန်ထိ အအေး ဓာတ် ရှိနေဆဲဖြစ်သည်။ နံနက် ရှစ်နာရီလောက်ကဆိုလျှင် နှင်းများကျနေ သဖြင့် အတော်အေးသည်။ အနွေးထည်များ ထပ်ဝတ်ထားကြရသည်။ ဤအချိန်မျိုး တွင် မန္တလေးနှင့် ရန်ကုန်တွင် အဘယ်မျှလှိုက်ချေမည်နည်းဟု မှန်းဆ ကြည့်မိသည်။

ရေချိုး၍ မပြီးတတ်မီမှာပင် ကားထွက်တော့မည်ဟု ခေါ်လာသည်။ သို့ဖြင့် ကျွန်တော်တို့သည် ထမင်းကို ကသုတ်ကရုတ် စားကြရသည်။ သည်အထဲတွင် ထမင်းကစား၍ကောင်းနေသည်။ တော်တော်နှင့် လက်စ မသတ်ချင်ဘဲရှိနေသည်။ ကိုမြင့်သိန်း မန်ထုံမှယူလာသော တောဝက်သား သည် ကောင်းမွန်လှသည်။ တောဝက်ခေါက်သည် ပါးလှပုံ၍ကြွပ်ဆတ် သည်။ စားရသည်မှာ တထုတ်ထုတ်ရှိသည်။ ယင်းအပြင် ဟင်းရွက်သုပ် တစ်ခုမှာ နူးညံ့လှသည်။ ကျွန်တော်သည် ဟင်းသီးဟင်းရွက်အစားများသော ကချင်ပြည်နယ်မှာလည်း နေဖူးသည်။ မြန်မာပြည်အလယ်ပိုင်းမှာလည်း

နေဖူးသည်။ အတော်လည်း စုံစုံစေ့စေ့ စားဖူးသည်။ သို့သော် ထိုအရွက်သုပ်ကိုကား မစားဖူးချေ။ ဘာမှန်းမသိချေ။ သို့ဖြင့် မတင်ပုကို မေးကြည့်သော အခါ အံ့သြရသည်။ သရက်ရွက်သုပ်တဲ့။

* * *

နံနက်ဆယ်နာရီခွဲလောက်တွင် ကျွန်တော်တို့ကားသည် အင်းတော်မှ ထွက်ခဲ့သည်။ ထိုကားသည် ကုန်ကားဆိုလည်း ဟုတ်၏။ ခရီးသည်တင်ကားဆိုလည်း ဟုတ်၏။ ကုန်ရလျှင် ကုန်တင်သည်။ လူရလျှင် လူတင်သည်။ အပြည့်အသိပ် တင်သည်။ တစ်နေ့လျှင် တစ်စီးသာရှိသည်။ အင်းတော်နှင့် ဗန်းမောက် ပြေးဆွဲသောကား စုစုပေါင်းခြောက်စီးသာ ရှိသည်။ တစ်နေ့တစ်စီး အလှည့်ကျထွက်ရသည်။

ကျွန်တော်တို့အတွက် ရှေ့ခန်းမှနေရာရရန် မနက်ကတည်းက ကြိုပြောထားခဲ့ရသည်။ အမှန်အတိုင်းဆိုရလျှင် ရဖို့ပင်ဖြစ်သည်။ သို့သော် ကျွန်တော်တို့ထက် တန်ခိုးကြီးသူများပေါ်ပေါက်လာသဖြင့် ကျွန်တော်တို့မှာ ဖြစ်သလိုစီးနင်းလိုက်ပါရသည်။ ဖြစ်သလိုဆိုသည့်အစား 'ခက်ခက်ခဲခဲ' ဟုပင် သုံးသင့်သည်။ အကြောင်းမူ ကားပေါ်သို့ရောက်အောင်ပင် အတော်ကြီး ခက်ခက်ခဲခဲတက်ယူရသောကြောင့်ဖြစ်သည်။ ကားပေါ်တွင် လူတွေ ပြည့်ကျပ်နေသည်။ မတ်တတ်ရပ်ရန်ပင် နေရာမရှိချေ။ မနည်းပင် တိုးဝှေ့ကြရသည်။

ကားမှာ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်အတွင်းက အမေရိကန်တပ်များသုံးသော ဂျီအင်မ်စီထရပ်ကားကြီးဖြစ်သည်။ ယင်းကားမျိုးသည် ကြမ်းတမ်းမတ်စောက်သော တောင်ပေါ်လမ်းများအတွက် အထူးပြုလုပ်ထားသောကားမျိုးဖြစ်သည်။ အရေးရှိလျှင် အသုံးပြုရန်ရှေ့တွင် ဝန်ဆွဲစက်ပါသည်။ ဤခရီးလမ်းမျိုးတွင် ဤကားမျိုးသာသွားနိုင်ပေသည်။ ရန်ကုန်မှ ဘတ်စ်ကားများဆိုလျှင် သုံးမိုင်လောက်မောင်းမိလျှင်ပင် တစ်စီးတစ်ပိုင်းစီ လိုက်ကောက်ယူရပေမည်။ လမ်းသည်ဤမျှအထိ ကြမ်းတမ်းလှပေသည်။

အင်းတော်နှင့် ဗန်းမောက်သည် မိုင်သုံးဆယ်မျှသာဝေးသော်လည်း ယခုလိုနွေရာသီမှာပင် သုံးနာရီမျှမောင်းရသည်။ မိုးတွင်းဆိုလျှင် တစ်နေ့

ကုန်သည်ဟုသိရသည်။ ဝန်ဆွဲစက်ကိုအသုံးပြု၍ တက်ကြရသည်။ ယင်းကြောင့်ပင် နွေအခါတွင် ကားခသုံးကျပ်ယူပြီး မိုးအခါတွင် ငါးကျပ် ယူသည်ဟု ဆိုသည်။ အချို့သောသူများသည် မိုးအခါတွင် ကားမစီးကြတော့ချေ။ ခြေကျင်လျှောက်ကြသည်။ အင်းတော်မှ နံနက်ခြောက်နာရီထွက်လျှင် ဗန်းမောက်သို့ နေ့လယ်နှစ်နာရီလောက်တွင် ရောက်သည်ဟုအဆိုရှိကြသည်။

ကားသည် ပထမတွင် အင်းကိုပတ်၍မောင်းသည်။ ထို့နောက် မဲဇာချောင်းကို မြှောင်၍မောင်းသည်။ မော်တိတ်သို့ရောက်သောအခါ ရှေ့ခန်းမှ တန်ခိုးကြီးသူများ ဆင်းသွားသဖြင့် ကျွန်တော်တို့ ရှေ့ခန်းသို့ ရောက်သွားသည်။ သည်အခါ လမ်း၏ကြမ်းတမ်းမှုကို ပို၍ တွေ့မြင်ရသည်။ အဆင်းအတက်တို့သည် များသောအားဖြင့် ၄၅ ဒီဂရီမှ ၆၀ ဒီဂရီထိ မတ်စောက်သည်။ ထို့ပြင် ပြေလျောသည့်အပိုင်းဟူ၍ နည်းပါးလှသည်။ ဆင်းပြီးလျှင် တက်၊ တက်ပြီးလျှင် ဆင်းဖြစ်သည်။ လမ်းသည် မတ်စောက်ရုံမျှမက အကွေ့အကောက်များလှသည်။ ဖြောင့်စင်းသည်ဟူ၍ မရှိသလောက်တည်း။ ယင်းအပြင် လမ်း၏မျက်နှာပြင်မှာလည်း မညီညာချေ။ ကားသည်အမြဲတမ်း ဘယ်ညာယိမ်းနေသည်။ အစဉ်သဖြင့်ကွေ့နေသည်။ အဆက်မပြတ် အဆင်းအတက် ပြုနေသည်။ ကားမောင်းသူသည် စတီယာရင်ကို လက်တစ်ဖက်တည်းဖြင့်သာ ထိန်းနေရသည်။ သူ၏လက်တစ်ဖက်သည် ဂီယာမပြတ် ကိုင်ထားရသည်။ တစ်မိနစ်လျှင် နှစ်ကြိမ်ခန့် ဂီယာပြောင်းနေရသည်။ ဘရိတ်ကို အမြဲတမ်း 'တော့' နေရသည်။

သို့သော် တစ်ဖက်မှ အသည်းထိတ်ရသလို တစ်ဖက်တွင် တောတောင်သဘာဝသည် လှပလှပေသည်။ ကျွန်းပင်များသည် ချောလှသည်။ မဲဇာချောင်းသည် မြွေကြီးတစ်ကောင်ပမာ တောင်များအကြားတွင် ခွေဝန်းလျက်ရှိသည်။ ချောင်းပြင်သည် ညီညာပြန့်ပြူးသည်။ သဲသောင်ဖြူဖြူများ ထွန်းနေသည်။ ချောင်းရေသည် ကြည်လင်၍ ညင်သာစွာ စီးဆင်းနေသည်။ ချောင်းကမ်းပါးတစ်လျှောက်တွင် နေကြာခင်းများ တွေ့ရသည်။ နေကြာပွင့်ဝါဝါများသည် နေရောင်နုနုတွင် လန်းဆတ်လျက် ရှိကြသည်။

ကျွန်တော်တို့သည် မဲဇာချောင်းနှင့် ခွာလိုက်ကပ်လိုက်ဖြင့် အတော်ကြာမောင်းခဲ့ပြီးသည့်နောက်ပိုင်းတွင်မှ မဲဇာချောင်းကို ဖြတ်ကူးကြရသည်။

မဲဇာချောင်းကို ကွဲကောချောင်းဟုလည်း ခေါ်ကြသည်။ ကျွန်တော်တို့ ဖြတ်ကူးသည့်နေရာ၏ တစ်ဖက်ကမ်းတွင် ကွဲကောကြီးရွာ တည်ရှိသည်။ ချောင်းကူးတံတားမရှိပါ။ ရေနည်းချိန်ဖြစ်၍ တစ်တောင်ခန့်နက်သော ချောင်းရေကို ဖြတ်မောင်းခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ချောင်းအောက်ခံသည် သဲမြေဖြစ်သည်။ ဖြတ်ကူးနေရင်းနှင့် စက်ချွတ်ယွင်းသွားခဲ့လျှင် ကားသည် မြန်မာပြည်အလယ်ပိုင်းသဲချောင်းများကဲ့သို့ပင် ကျွံဝင်သွားပေမည်။ ချောင်း ရေပြင်ကို ဖြတ်ရသည်။ ချောင်းကမ်းပါးနှစ်ဖက်ကို ဆင်းရ၊ တက်ရသည်က ရင်တုန်ဖွယ်ရာကောင်းလှသည်။ ချောင်းကမ်းပါးနှစ်ဖက်သည် ၆၀ ဒီဂရီမျှ မတ်စောက်၍ ပေနှစ်ဆယ်မျှ နိမ့်မြင့်ခြင်း ရှိလေသည်။ မိုးအခါတွင်ဆိုလျှင် ချောင်းနှစ်ဖက် သွပ်ကြိုးတန်းပြီး မောင်းနှင်ကူးကြရသည်။

ကျွန်တော်သည် ချောင်းတစ်ဖက်ထိပ်သို့ ရောက်သွားသောအခါမှပင် သက်ပြင်းချနိုင်သည်။ ဤတွင် ကျွန်တော်တို့ လက်ဖက်ရည်သောက်ကြသည်။ မဲဇာချောင်းကမ်းပါးထက်တွင် တည်ရှိသော ကွဲကောဘုန်းကြီးကျောင်းသည် ကျွန်းလုံးတိုင်ကြီးများဖြင့် ခန့်ညားထည်ဝါလှသည်။ မန္တလေးမြို့ရှိ ကျောင်းတိုက်ကြီးများနှင့် ယှဉ်ပြိုင်နိုင်ခြင်း ရှိသည်။ သို့သော် ကွဲကောရွာသည် အိမ်ခြေ ၂၀ မျှသာ ရှိချေသည်။

ကွဲကောကြီးတွင် ခဏမျှနားနေကြပြီးနောက် ခရီးဆက်ခဲ့ကြသည်။ နာရီပြန်နှစ်ချက် မထိုးမီ ဗန်းမောက်သို့ ရောက်ရှိသွားကြသည်။

ဗန်းမောက်မြို့သည် တောင်များ၏ အလယ်ပြန့်ငယ်ထဲတွင် တည်ရှိသည်။ မြို့ပတ်ပတ်လည်တွင် တောင်များ နီးကပ်စွာ ဝန်းရံလျက်ရှိသည်။ မတ်စောက်သော တောင်ကုန်းတစ်ခုထက်သို့ ရောက်သွားသောအခါတွင် ဗန်းမောက်မြို့ကို အောက်ဘက်တွင် လှပစွာ တွေ့ရှိသည်။ ဗန်းမောက်မြို့အဝင်မှတွေ့မြင်ရသော ရှုခင်းသည် အတော်ပင်လှပသည်။

ဗန်းမောက်မြို့သည် အရှေ့အနောက် ခပ်မျှင်မျှင်လေး တန်းနေသည်။ မြို့၏တောင်ဘက်တွင် နီးကပ်စွာကပ်လျက်ရှိသော တောင်ကိုမြင်ရသည်မှာ စိတ်ကြည်နူးဖွယ်ရာကောင်းလှသည်။ တောင်ထိပ်တွင် ဟောင်းမြင်းသော စေတီတစ်ဆူနှင့် ဘုန်းကြီးကျောင်းငယ်တစ်ခုရှိသည်။ ကျုံးတောင်ဟုခေါ်ကြသည်။ နဂါးရစ်တောင်ဟုလည်း အမည်ရှိသည်။ ဗန်းမောက်မြို့အဝင်

တောင်ကုန်းထက်မှနေ၍ မြောက်ယွန်းယွန်းသို့ ၈ရပြု၍ကြည့်လျှင် ဇလုံတောင်ကို တောင်ကြီးနှစ်လုံးကြားတွင် မြင်ရသည်။ ဇလုံတောင်၏ ပုံသဏ္ဌာန်သည် ပုပ္ဖားတောင်ကလပ်နှင့် တူသည်။ ကြီးမားသော ကျောက်တုံးတစ်တုံးတည်းဖြင့် ဖြစ်ပေါ်နေသည်ဟုဆိုသည်။ မတ်စောက်ချောမွတ်သဖြင့် အထူးပင် တက်ရခက်သည်ဟုဆိုသည်။

ဗန်းမောက်မြို့တွင်းသို့ ရောက်ရှိသောအခါတွင်ကား ကျုံးတောင်သည် ခေါင်းပေါ်တွင်မိုးလျက်ရှိသည်။ ဇလုံတောင်ကိုကား မမြင်ရတော့ချေ။ မြို့အနေအထားနှင့် ရာသီဥတုအခြေအနေမှာ ရှမ်းပြည်နယ်တောင်ပိုင်းမြို့ကလေးတစ်မြို့နှင့် ဆင်သည်။ သို့သော် ဗန်းမောက်သည် မြို့ဟု ဆိုလင့်ကစား၊ မြို့သမိုင်းတွင် ထင်ရှားလင့်ကစား အိမ်ခြေ ၂၀၀ မျှသာ ရှိလေသည်။ မြန်မာပြည်တွင် အငယ်ဆုံးမြို့တစ်မြို့ဟု ဆိုနိုင်လေသည်။

မြို့၏အနောက်စွန်တွင် ကိုမြင့်သိန်းတို့ ငှားထားသော အိမ်ရှိသည်။ ထိုအိမ်သို့သွားကြသည်။ အိမ်မှာ သုံးပင်နှစ်ခန်း နှစ်ထပ်အိမ်ဖြစ်သည်။ တစ်အိမ်လုံးမရဘဲ အထက်ထပ်ကိုသာ ငှား၍ရသည်။ အိမ်တွင်ရှိသူ နှစ်ဦးနှင့် ကျွန်တော်တို့လေးယောက် ပေါင်းလိုက်သောအခါ အထက်ထပ်တစ်ခုလုံး ပြည့်သွားတော့သည်။ ထိုအခါ ကျောင်းသားဘဝကို အမှတ်ရမိသည်။ အခန်းကျဉ်းကလေးများတွင် ပြွတ်သိပ်၍ နေခဲ့ကြရသည့်အဖြစ်များ။ စုပြုံ၍ ငတ်ခဲ့ကြရသည့်အဖြစ်များ။

ကျွန်တော်တို့သည် ခဏတစ်ဖြုတ်နားပြီးနောက် မြို့ထဲသို့လျှောက်ကြသည်။ မြို့ထဲသို့ လျှောက်သည်ဆိုသော်လည်း အထူးတလည် လျှောက်စရာ မရှိပါ။ သည်လမ်းတစ်လမ်းသာရှိပါသည်။ စောစောက သည်လမ်းအတိုင်း အနောက်သို့ လျှောက်ခဲ့ကြသည်။ ယခုအရှေ့သို့ပြန်၍ လျှောက်ကြသည်။ သို့သော် အနည်းငယ် အနားရသွားပြီဖြစ်သဖြင့် မြို့အခြေအနေကို အကဲခတ်နိုင်သည်။

ဗန်းမောက်တွင်ရှမ်းနှင့် ကဒူးများသည်။ အနီးဝန်းကျင်မှ ရွာများသည် ကဒူးရွာများသာဖြစ်ကြသည်။ သို့သော် ရှမ်းနှင့်ကဒူးသည် စကားကွဲပြားသော်လည်း ဓလေ့ထုံးတမ်းတွင်မူ သိသိသာသာကြီး ခြားနားလှသည် မရှိချေ။ သို့သော် ကနန်းတို့မှာမူကား ရှမ်းနှင့်လည်းကောင်း၊ ကဒူးနှင့်

လည်းကောင်း အတော်ကလေးသိသာအောင် ခလေ့ထုံးတမ်းကွဲပြားခြင်း ရှိပေသည်။ သို့သော်ဗန်းမောက်အနီးတွင် ကနန်းရွာများမရှိချေ။ ကနန်း ရွာသည် ဗန်းမောက်မှ မိုင် ၂၀ ခန့် ဝေးချေသည်။

ကနန်းရွှေကျောင်းရွာဆိုလျှင် ဗန်းမောက်မှ မိုင် ၅၀ ခန့် ဝေးလေ သည်။ ဗန်းမောက်သို့ ကျွန်တော်သွားရောက်ခြင်းမှာ ကနန်းနယ်သို့ ခရီး ဆက်ရန်ဖြစ်သည်။ သို့သော် နယ်မြေအခြေအနေ မကောင်းသဖြင့် ကျွန်တော့်မှာ ယခုတစ်ခေါက်တွင် ကနန်းနယ်သို့ ရောက်တော့မည်မဟုတ် တော့ချေ။ ဗန်းမောက်ကပင် တပ်ခေါက်ရပေမည်။

ကျွန်တော်တို့သည် မြို့အရှေ့ပိုင်းရှိ တရုတ်ဆိုင်တွင် လက်ဖက်ရည် သောက်ကြသည်။ ညစာကိုလည်း ထိုဆိုင်မှာပင်စားရန် စီစဉ်သည်။ တစ်မြို့လုံးတွင် ဤတရုတ်ဆိုင် တစ်ဆိုင်သာရှိသောကြောင့်ဖြစ်သည်။

“တွေ့လား၊ ဟောဟို ရေနွေးကျိုတဲ့စည်ကြီးဟာ လေယာဉ်ပျံ ဓာတ်ဆီ တိုင်ကီကြီးပေါ့၊ မုန်ထုံဘက်မှာဆိုရင် အခုထက်ထိ လေယာဉ်ပျံပျက်တွေ ရှိသေးတယ်၊ ဝင်းဂိတ်ရဲ့ ပစ္စည်းတွေပေါ့”

ကိုမြင့်သိန်းက ပြောသည်။

ဟုတ်သည်။ ဤဒေသသည် ဒုတိယကမ္ဘာစစ်အတွင်းက ဝင်းဂိတ်၏ အခြေခံနယ်မြေပင်ဖြစ်သည်။ လွန်ခဲ့သည့် အနှစ် ရှစ်ဆယ်ကျော်ကဆိုလျှင် ဤဒေသသည် ဝန်းသိုစော်ဘွားကြီး၏ ခြေကုပ်စခန်းဖြစ်သည်။ နယ်ချဲ့ ဆန့်ကျင်ရေးအမျိုးသားလွတ်မြောက်ရေး တပ်သားများ၏ ဌာနချုပ်ဖြစ်သည်။

ကျွန်တော်တို့သည် ခရီးရောက်မဆိုက်ဆိုသလိုပင် ကျုံးတောင်ကို တက်ကြသည်။ ကျုံးတောင်ဟုခေါ်သည် တောင်ခြေတစ်ဝိုက်တွင် ကျုံးများ ရှိသောကြောင့်ဖြစ်သည်။ ဆင်ကျုံးဟုလည်း ပြောကြသည်။ မြို့ကျုံးဟုလည်း ပြောကြသည်။ ယခုအခါ ကျွန်းတောင်ဟုလည်း ခေါ်နေကြသည်။ တောင် ပေါ်တွင် ကျွန်းပင်များ ရှိသည်။

ကျုံးတောင်သည် မမြင့်လှသော်လည်း လှေကားထစ်များမရှိဘဲ တစ်ဆက်တည်းမတ်စောက်စွာ တက်ရသဖြင့် အတော်ကလေး မောပန်းကြ သည်။

“ဒီတောင်ပေါ်မှာ ဘာများထူးခြားတာ ရှိသလဲ ဘုရား”